

Prof. dr hab. Bogdan Stefanowicz
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania

Informacja – tajemniczy składnik rzeczywistości

- Wstęp
- Co to jest informacja?
- Wnioski

- Informacja – termin od lat powszechnie stosowany. Można wyróżnić kilka podejść do wyjaśnienia jego znaczenia:
 - Założenie, że jest to termin oznaczający pojęcie niedefiniowalne
 - Definiowanie tego terminu
 - Opis tego terminu przez wyszczególnienie cech, które opisują desygnat
 - Posługiwanie się tym terminem bez próby jakiegokolwiek wyjaśniania jego znaczenia

W literaturze można znaleźć szereg różnych definicji i interpretacji terminu *informacja*:

- *Informacja* – uporządkowane/zinterpretowane dane; popularna interpretacja terminu w publikacjach informatycznych
- *Informacja* to miara entropii (Shannon)
- *Informacja* – treść zaczerpnięta ze świata zewnętrznego (Wiener)
- *Informacja* – rodzaj energii (Harmon)
- *Informacja* – treść komunikatu (Sundgren, Langeforse)

Wyjaśnienie znaczenia tytułowego terminu za pomocą listy własności desygnatu:

- Informacja jest pojęciem niematerialnym
- Informacja jest różnorodna: faktograficzna, semantyczna, proceduralna, kwerencyjna, imperatywna, fatyczna,
- Informację można powielać
- Informacja przejawia cechę synergii
- Informacja daje się przenosić w czasie i przestrzeni
- Informacja może znajdować się w dwóch stanach:
 - informacja potencjalna (obiektywna)
 - informacja aktywna (subiektywna)

Lista jest otwarta – co jeszcze można przypisać *informacji*? Czy te własności są niezależne od przyjętej definicji?

Opis informacji przez jej funkcje:

- Jest czynnikiem kulturotwórczym
 - Jest czynnikiem sterującym (zarządzanie)
 - Jest czynnikiem integrującym/dezintegrującym
 - Jest czynnikiem terapeutycznym
 - Jest kapitałem/zasobem/towarem
 - Jest środkiem walki/obrony
-
- Lista jest otwarta – jakie jeszcze funkcje spełnia informacja w naszej rzeczywistości?
 - Jakie funkcje pełni informacja w rzeczywistości wirtualnej?

Informacja jest nieodłącznym składnikiem naszej rzeczywistości – ale czy wiemy, co to jest?

- Szeroki wachlarz zróżnicowanych opinii uprawnia do postawienia zasadniczego pytania: co to właściwie jest *informacja*? Emilia Currás (2006), hiszpańska autorka cenionych publikacji na temat informacji i jej wpływu na kształtowanie się społeczeństwa, pisze: „Krótko, informacja jest terminem używanym przez każdego. Ale czy wiadomo, co on oznacza?”.
- Marek Hetmański dodaje (2015, s. 181): „informacja nie ma jednej ojczyzny, lecz wiele krajów, w których zamieszkuje”.
- W istocie: co kryje się pod tym terminem? Czy jest to jeden i ten sam byt, tylko różnie postrzegany, czy też ten sam termin oznacza różne byty (homonim)? Wprawdzie istnieje szereg argumentów za pojmowaniem *informacji* jako treści w sensie infologicznym (Sundgren) i jednocześnie uznania jej za rodzaj energii (Harmon), ale to jednak nie zmienia stanu rzeczy: nadal pozostaje aktualne pytanie Currás.

- Ashby W.R. (1957), *An Introduction to Cybernetics*. London, Chapman and Hall LTD, second edition.
- Currás E. (2006), *Informationism and neural information assimilation*. „Informationswissenschaft” nr 4(57), s. 203-210.
- Davies P. (1996), *Bóg i nowa fizyka*. CYKLADY, Warszawa.
- Garczyński S. (1984), *Z informacją na bakier*. Wyd. Związków Zawodowych, Warszawa.
- Harmon G. (1984), *The measurement of information*. "Information Processing and Management" 1984 No. 1-2 s. 193-198.
- Hetmański M. (2015), *Świat informacji*. Difin, Warszawa.
- Langefors B. (1980), *Infological Models and Information Users View*. "Information Systems" 1980, vol. 5, s.17-32.
- Shannon C. E. (1948), *A Mathematical Theory of Communication*. „Bell System Techn. Journal”, 1948 vol. 27, No 3-4.
- Sundgren B. (1973), *An infological approach to data bases*. Stockholm, Skriftserie Statistika Centralbyran.
- Wiener N. (1954), *The human use of human beings – Cybernetics and society*, Doubleday Anchor Books, Doubleday & Company, Inc., New York, second edition.